

— Не! — одговара глувонемеи.

— Ти, Петре, шта кажеш?

— Не! --- понавља Петар.

Тако мало по мало глувонемеи се науче говорити с усана.

Кад се они налазе у друштву других људи, онда они разумеју разговор по покрету усана онога који говори. Интонација њихових речи хладна је и без ефекта.

Глувонемеи без велике тешкоће науче се писати и читати. Ко рђаво говори, он носе са собом бележник (књижицу) и оловку, па се тако објашњавају писмено.

У заводу глувонемих кад деца стоје у цркви за време богослужења, један од њих изађе напред, на сред цркве, па кад треба певати: „Отче наш“, певачи ућуте, а он место певања гестикулацијом чита ту молитву. На тај начин, ми видимо да се стари и нови метод учења глувонемих — мимика и устна реч, — практикују заједно. *Мимика и гести то је природни језик сваког глувонемога до школског доба, а у школи га обучавају устној речи.* — Треба упамтити, да у садашње време не само сва Европа него и Америка почиње прилазити систему устне речи у обучавању глувонемих. У корист његову изразила су се и два међународна конгреса специјалиста — у Паризу 1878 год. и у Милану 1881 године.

Обучавање глувонемих устној речи има то преимућство што их не раздваја од осталих људи, јер симболички гести глувонемих сваком су познати. Разуме се, да је у помрчини савршено немогуће разговарати с глувонемим, јер он онда не може пазити на покрет усана онога, који говори.

Васпитачи глувонемих уверавају да услед тога недостатка рада плућа у говору, т. ј. што глувонемеи не говоре, развија се најчешћа болест глувонемих — јектика, и да обучавање говору речима против стаје њеном развићу.

ПРЕВЕО С РУСКОГ,

Б. С. Којић.

УЧИТЕЉ.

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ШВЕДСКОЈ.

Садањи систем основне наставе у Државама Скандинавским (у Данској, Шведској и Норвешкој), уређен је на основама засебним — њивим — од год 1814. Мале измене учињене су у год. 1855, 1856 и 1873. Основ новом уређењу дат је прво у Данској, а после по тој системи уређене су основне школе у Шведској и Норвешкој. Основне школе у